

- ▶ **Ernæringsugen 2021**
- ▶ **Temadag: Ernæring til patienter med kronisk lungesygdom**
- ▶ **Klummen: Akne- har det noget med kosten at gøre?**
- ▶ **Aktiviteter til bevarelse af kandidatuddannelsen i klinisk ernæring**

Glædelig jul!

Af Christian Lodberg Hvas

Året 2021 har været spændende og udfordrende, også inden for klinisk ernæring. Trods varierende grader af nedlukning har vi fået gang i de fysiske efteruddannelsesmøder igen, og i efteråret 2021 har der været hele tre temadage! Vi glæder os til Sundhedsstyrelsens nye vejledning om opsporing og behandling af ikke-planlagt vægttab, og mange andre gode tiltag, som skal styrke indsatsen mod underernæring. Glædelig jul til alle i og omkring DSKE.

Ernæringsugen 2021

Af Mette Holst og Mie Lauwersen

I alt var 52 aktiviteter meldt ind til ernæringsugen via kost.dk. Aktiviteterne spændte over webinarer, video-foredrag, lokale arrangementer på afdelinger/plejecentre og pjecer der blev uddelt. Aktiviteter omhandlede blandt andre:

- Produkter til berigelse af maden
- Ernæringsquiz med personale
- Den gode morgenmad
- Fokus på vægt og vejning
- Ernæringscreening af borgere i træning og rehabilitering
- Ernæringsrisiko ifm. KOL
- Instagram take-overs
- Kompetenceudvikling i hjemme-/sygepleje
- Patientinddragelse ved a la carte koncept
- Åbent hus i køkkenet

Lisbeth og Mette med den røde kuffert mod kvalme i Morsø kommune

- Den røde værktøjskuffert mod kvalme
 - Webinar: undervisning i SP
 - Fokus på protein
 - Fristevogn/snackvogn/kræsevogn
 - Undervisning af personale inkl. smagsprøver
 - Bord Dæk Dig – projekt om emballage til mad til ældre
 - Ernæringsproblematikker ifm. hjerteinsufficiens
 - Proteinbehov vs. klima – de nye kostråd
 - Ernæringsspil
 - Digital kostregistrering
 - Fokus på mellemmåltider
 - Ernæringsteams
 - Ernæringsforskning
 - Temamøde for personale om undervægt
 - Fokus på ernæring til nyudskrevne borgere
- I ONCA-Danmark gruppen satser vi på allerede i næste nyhedsbrev at kunne meddele planer og datoer for ernæringsugen næste år.

Temadag: Ernæring til patienter med kronisk lungesygdom

Af Mette Holst

Det var lige på målstregen til deltagerbegrænsning, at vi nåede afholdelse af temadagen om ernæring til patienter med kronisk lungesygdom. Med 56 deltagere efter lidt afbud, og pludselig mulighed for at få et større lokale, lod det hele sig gøre. Nå ja - vi sad ned det meste af dagen, og korridorsnakken klaredes fint med mundbind, så det var såmænd nok gået alligevel.

Og sikke en dag. Alle deltagere mødte op med stort engagement og en frisk diskussionslyst, som Howraman Meteran forsøgte at styre efter bedste evne.

Howraman Meteran

Peter Lange åbnede ballet med en grundig indføring i den medicinske betydning af ernæring til patienter med lungesygdom, og gjorde os blandt andet klogere på hvorfor muskelbevarelse og iltoptagelse i benene er så vigtig. Derefter overtog Lea Geisler med sin præsentation af projektet Gå Aldrig Kol på ernæring "GAK". Gennemgående var dagen præget af tværsektorielle indlæg, kvantitative og kvalitative resultater af projekter, samt patient og personaleperspektiver. Se flere billeder fra dagen og læs mere på DSKE's facebookgruppe.

KLUMMEN: Akne- har det noget med kosten at gøre?

Af Jens Rikardt Andersen

Akne (bumser) plager mange, især i teenageårene. Har det noget med kosten at gøre? Aghasi et al gennemførte en metaanalyse af observationelle studier (Clin Nutr 2019;38:1067-75) med særligt fokus på mælkeprodukter. De sammenlignede de, der indtog meget med de tilsvarende med beskedent indtag med akne som endepunkt. Odds-ratioer var for total indtag af mejeriprodukter 2.61, 95% CI: 1.20 to 5.67), total mælk (OR: 1.48, 95% CI: 1.31 to 1.66), mælk med lavt fedtindhold (OR: 1.25, 95% CI: 1.10 to 1.43) og skummetmælk (OR: 1.82, 95% CI: 1.34 to 2.47). Således en solid

non-lineær sammenhæng mellem indtagelse af enhver form for mælkeprodukter og akne. Derimod fandtes ingen sammenhæng med indtag af ost og yoghurt. Jeg er vokset op med et råd om lavt fedtindtag ved akne, men der var her ikke afgørende forskel på mælk totalt og mælketyper med lavt fedtindhold. Det er jo interessant at sammenhængen forsvinder ved fermenterede produkter. Gad vide, hvilke hypoteser, vi kan udlede af dette?

Var det værd at undersøge, om akne blev bedre på en diæt baseret på fermenterede og lagrede mejeriprodukter sammenlignet med protein-energi-sammenlignelige diæter baseret på planter i en gruppe og kødprodukter i en anden. Patienter er der nok af, men de er nok i en alder, hvor compliance ikke er så god og alkohol spiller en vis rolle, så der skal nok mindst 50 i hver gruppe og en testvarighed på mindst 3 mdr. Hvem vil være med? 😊😊😊

Hvad er det egentlig, vi gør, når vi ernæringsbehandler med kalorierestriktion? I Ageing Research Reviews 2017; 39: 36-45 giver Most et al en oversigt. Vi er jo opdraget med, at det er et spørgsmål om simpel energi-balance, men al erfaring tilsiger jo, at det er en alt for simpel forklaring. Mange dyrestudier viser, at der sker meget mere, og det begynder at blive bekræftet i humane studier. Problemstillingen er her, at energiindtaget reduceres, men at der gives tilstrækkelig ernæring (hvad det så end er). I dyrestudier forlænges levetiden og hyppigheden af DM2, kardiovaskulære sygdomme og cancer reduceres. Hos dyr kan påvises markante adaptationer til det lavere energiindtag herunder væsentlig færre molekyllære skader. Dette ses også hos dyr og personer, der ikke er overvægtige.

I virkeligheden ved vi jo godt, at der sker en tilvænning til nye metaboliske præmisser. Vi vænner os til plantebaseret kost i stedet for animalsk, vi holder op med at spise det ene eller det andet af mange forskellige årsager og efter en periode går det jo fint i langt de fleste tilfælde. Bag dette må der jo ligge en biokemiske ændring, så nogle reaktioner opreguleres og andre nedreguleres. Det mest spændende er jo hvilke, hvor hurtigt og hvordan. En sådan viden kunne danne grundlag for "den personlige ernæring" hos både raske og syge. Mange faktorer er velkendte, fordi der er tale om plasma koncentrationer af hormoner (insulin, kønshormoner, thyroideahormoner mv.), men disse fænomener er jo ikke de primære. Fra dyreforsøg har vi også en række reguleringer af

transkriptionsfaktorer og andre intracellulære regulatorer af metaboliske funktioner, men endnu ikke et fuldt overblik. Læs hos Most et al. hvis det fænger.

Nedlægges kandidatuddannelsen i klinisk ernæring?

Af Christian Lodberg Hvas

Institut for Idræt og Ernæring har, som led i regionaliseringsreformen, indstillet til Københavns Universitet, at kandidatuddannelsen i klinisk ernæring nedlægges. Fra DSKE har vi over for Københavns Universitet udtrykt stor bekymring over et sådant skridt, også selvom specialisering i klinisk ernæring bliver mulig på kandidatuddannelsen i human ernæring. Den endelige beslutning afventes.

Indstillinger til Jens Kondrup prisen

Af bestyrelsen og Mette Holst

Hvem skal have Jens Kondrup Prisen 2022? Prisen er på 10.000 kr og den tildeles et medlem af DSKE, som har gjort en forskel inden for behandling af sygdomsrelateret underernæring. Kriterier, som indgår ved vurdering af indstillede kandidater:

- Gennemførelse af klinisk betydende projekt eller intervention med udbredelsesmulighed
- Aktiv behandling eller forskning inden for sygdomsrelateret underernæring
- Internationale perspektiver af forskning inden for sygdomsrelateret underernæring

Kandidater kan indstilles til DSKEs bestyrelse ved kontakt til bestyrelsens sekretær (bestyrelse@dske.dk) senest 31. januar 2022. Alle medlemmer af DSKE kan indstilles, og alle enkeltpersoner kan indstille kandidater. Indstillingen skal være begrundet og på højst 200 ord. DSKEs bestyrelse vælger modtageren af prisen blandt de modtagne indstillinger. Prisen kan ikke tildeles aktuelle medlemmer af DSKEs bestyrelse. Prisen uddeles ved årsmødet i klinisk ernæring, hvor prismoedageren holder en forelæsning på ca. 20 minutter.

Nutricias forskningslegat 2022

Af Kirstine Glud/ bestyrelsen:

Nutricias forskningslegat i Enteral Klinisk Ernæring Forskningslegatet uddeles på årsmødet i Klinisk Ernæring i Aarhus d. 6. maj 2022 Der forventes uddelt 25.000 kr. årligt. Legatets formål er at fremme dansk baseret praksisnær forskning inden for enteral klinisk ernæring og appellerer til ansøgere fra både primær og sekundær sundhedssektor. Ansøger skal være DSKE-medlem. I evalueringen af ansøgninger lægges vægt på følgende: - Projektets formål er at forbedre ernæringsindsatsen (fx bedre screening, optimeret organisering af ernæringsindsats, drive compliance

med ernæringsindsats o. lign.) - Projektet søger at understøtte brugen af enteral klinisk ernæring (fx på områder med dårlig compliance, lav awareness mv.) Projekter med et mere innovativt formål, hvor sigtet kan være at afdække nye løsninger, mekanismer eller sammenhænge til gavn for patienter kan også ansøge. Der lægges i øvrigt vægt på at projektet har en simpel protokol/projektbeskrivelse, med få, relevante og realistiske endepunkter. Der kan ikke søges til projekter, der allerede er gennemført. Ansøgningen skal indeholde: - Protokol/projektbeskrivelse og information om eventuel godkendelse fra etisk komite - Budget for projektet og størrelse på den søgte støtte (max. 25.000 kr.) - persondata (navn, adresse, arbejdssted, titel, uddannelse, tlf.nr, e-mail adresse. Legatmodtageren forpligter sig til at holde et foredrag og publicerer eventuelt en artikel over resultatet af arbejdet, sædvanligvis i forbindelse med uddelingen af næste års legat på det efterfølgende årsmøde. Legatmodtageren forpligter sig til at skrive et indlæg om resultatet af indsatsen i et DSKE nyhedsbrev senest 2 år efter modtagelsen. Legatet skal udbetales til en forskningskonto. Legatet kan søges af studerende eller færdiguddannede læger, kliniske diætister, cand.scient' er, sygeplejersker eller andre fagprofessionelle med dokumenteret interesse for klinisk ernæring. DSKE og Nutricia er repræsenteret i bedømmelseskomiteen. Afgørelsen træffes med fuldt mandat af DSKE. Bedømmelseskomiteen fra DSKE består af den til enhver tid siddende bestyrelse i DSKE. Formand for bedømmelseskomiteen er formanden for DSKE. Ansøgning sendes til: bestyrelse@dske.dk Ansøgningsfrist: onsdag d. 20. april 2022 kl. 12 Hvis du er i tvivl om dit formål ligger indenfor rammerne, så prøv at søge. Alternativt kan du tage kontakt til bestyrelsen ved at skrive til: bestyrelse@dske.dk

Temadag: Senfølger til kræftsygdom, initiativmøde, afholdes onsdag 2. marts 2022 i Aarhus Se www.dske.dk

Årsmøde 2022 afholdes fredag 6. maj 2022 på Hotel Marselis i Aarhus. Program er lige på trapperne.

Initiativmøde om præ- og postoperativ ernærings-terapi holdes onsdag 15. juni 2022 på Herlev Hospital – sæt kryds i kalenderen.

Hold øje med DSKE på Facebook:
<https://www.facebook.com/Dansk-Selskab-for-Klinisk-Ern%C3%A6ring-DSKE-825748844131759/>

Kommende aktiviteter uden for DSKE:

Vi glæder os og håber på fysisk afholdelse af ESPEN 2022 i Wien 3-6 September. LLL kurser starter 2. September. [ESPEN](http://www.espen.org)